

Fasori Örökdiák

A BUDAPESTI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM VOLT NÖVENDEKEINEK EGYESÜLETE
TIMOR DOMINI PRINCIPIUM SCIENTIÆ • AZ ÚRNAK FÉLELME FEJE A BÖLCSESSÉGNEK

2012. SZEPTEMBER

5. SZÁM

Váltófutás

2010-ben, Egyesületünk legutóbbi tisztújításán, azt a célt fogalmaztuk meg, hogy ebben a ciklusban végrehajtjuk az öregdiákok generációinak nagy stafétaváltását. Ezért választottunk a főbb tisztségekbe két-két, az iskola bezárása előtt és az újraindulás után érettségizett tagot.

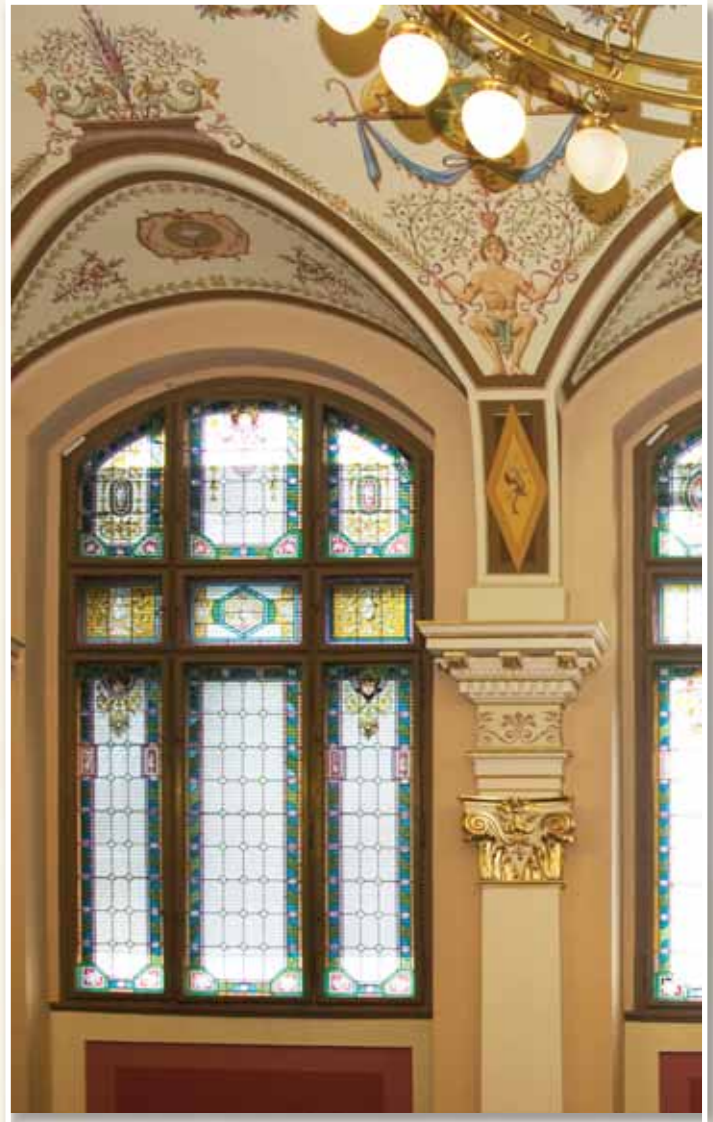
Általános esetben az ilyen váltás nem kellene, hogy ennyire látványos legyen, hiszen mindez fokozatosan szokott végbemenni, anélkül, hogy az egymást váltók között ilyen jelentős különbségek mutatkozzanak. Mostani váltásunk azonban magán viseli a múlt terheit, és a váltótagoknak éppen akkora egymás között mutató távolságot kell áthidalniuk, amekkorát az iskola kényszerű bezárásának éve ütöttek sorainkban. Most ezért az idősebbeknek az elvárhatónál tovább kellett kitartaniuk, a fiatalabbaknak pedig hamarabb kellett felnőniük a feladathoz.

A váltófutók törekvése, hogy a váltóbotot biztonsággal eljuttassák a célállomáshoz. Számunkra a váltóbot a Fasort jellemző, 1823 óta kristályosodó értékrend, az egykori diákokat összekötő „fasori szellem” s a cél pedig, hogy ennek hatása élő valóság maradjon ma is és holnap is, hogy ne törjön meg az iskolát újraindító öregdiákok lendülete. Hogy ez így legyen, arra jelenleg jó esély mutatkozik, amint azt híven tükrözik azok a sikerek, melyeket már az újraindult iskola ifjú öregdiákjai értek el (érdemes erről akár csak jelen kiadványunk cikkeit olvasva tájékozódni!).

A váltóbot átadása csak akkor lehet hatékony és biztonságos a verseny folyamán, ha egy ideig együtt futnak az egymást váltó tagok. Ez történt az elmúlt két évben. A váltások törés nélküli végrehajtásához ugyanis a váltótagok nagy összehangoltsága szükséges. A váltóbotot idejében kell elengedni és idejében megragadni: ebben rejlik a legényesebb titok. Az eredeti célkitűzések szerint ettől az évtől az idősebb diákok teljesen háttérbe vonulnak, így immár rajtunk a sor, teljesen az ifjabbaké a pálya, így kérjük is minden újraindulás után érettségizett diáktársunk támogatását, munkában való részvételét. Persze ettől még futásunk csapatverseny marad, így továbbra is számítunk az idősebbek támogató szurkolására!

Azt pedig csak reméljük, hogy a jövőben nem kell majd ilyen nagyot futni! Sem az iskolát újraindító öregdiákoknak – akik immár több mint húsz éve vannak versenyben a pályán –, sem az új generációt képviselő öregdiákoknak – akiknek hiányzó apáik helyét is be kellett hirtelen tölteni a versenyben.

Cyőri Tamás József
az „Öregdiákok” ügyvezető elnöke

XXIII. Fasor Nap

Az ez évi Fasor Nap 2012 szept. 29-én, szombaton lesz. 9.30-kor egy rövid áhítattal kezdünk a templomban, utána 10 órakor az iskola utca felőli zárt kertjében leleplezzük Vermes Miklós mellszobrát. Rövid megemlékezést tart az igazgató, az Öregdiákok elnöke, a külföldön élő és a szobor felállítását javasló és anyagilag is jelentősen támogatók nevében Haim Loran, valamint Csepel polgármestere, majd püspöki áldás következik.

10.40-kor a díszteremben lesz az évi közgyűlés, valamint Peskó Zoltán laudációja (prof. Párkai István) és a nevét felvevő énekkar köszöntése, hangversenye.

Minden érdeklődőt nagy szeretettel várunk!

Egyesületünk elnöke, *Liptay György 80 éves*

AVolt Növendékek Egyesületének elnöke 2007 óta a most 80 éves Dr. Liptay György, aranydiplomás vegyészmérnök.

1932. február 12-én született Budapesten. Édesapja pedagógus volt, és „társadalmi munkában” kántorkodott hosszú időn keresztül. Ez adta a lehetőséget, hogy tandíjmentesként 1942 és 1950 között az iskola tanulója legyen.

Osztályfőnöke, dr. Vermes Miklós hatására érdeklődése a kémia felé irányult. Az iskola szertárában végzett kísérletezés eredményeként a budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karának hallgatója volt 1950-től 1954-ig.

A diploma megszerzése után az Általános Kémia Tanszéken lett tanársegéd, miután már hallgató korában demonstrátor volt. 1994-ben lett c. egyetemi tanár.

Széleskörű oktatási munkája során vezetett számítási-laboratóriumi gyakorlatot, előadásokat tartott, jegyzetet írt, szakmérnököt oktatott, diploma és doktori témákat vezetett.

Tudományos munkát is végzett. Termikus analízissel foglalkozott, ill. foglalkozik ma is. A szakma hazailag és külföldön is elismert kutatója. Több mint 250 publikációja jelent meg (döntő többsége idegen nyelven), munkáira 1700 hivatkozás történt. 5 könyv és számos kiadvány szerkesztője volt. 15 hazai, ill. nemzetközi konferencia szervezésében vett részt.

1998-ban az Európai Termoanalitikai Szimpózium elnöke volt. A szakma nemzetközi szervezete, az ICTAC elismerő díját 2008-ban Braziliában neki ítelték.

1963-ban doktorált a BME-n, 1971-ben kandidátusi, majd 1994-ben tudományok doktora címet szerzett. Két nemzetközi és egy magyar tudományos folyóirat szerkesztőbizottsági tagja.

A Magyar Kémikusok Egyesületében volt szakosztályi titkár,

elnök, jelenleg harmadik ciklusban az Egyesület alelnöke. Munkásságáért METESZ, Than Károly és Paulik testvérek díját kapta.

Liptay György mindig büszke volt fasori múltjára, és sok helyen elmondta, hogy emberi és szakmai életében nagyon sokat köszönhet az alma maternek. A gimnázium kiváló tanárai tanították meg a szakma szeretetére, a minden iránt való érdeklődésre, a humanista szellemre, a művészetek, a zene és a sport szeretetére, a haza szeretetére és egymás megbecsülésére.

1984-től részt vett az iskola visszaszerzésében. Először a vezetőség tagja volt, majd alelnöke, jelenleg második ciklusban az egyesület elnöke. Korábban az iskolai tanács állandó megbízottja volt, most második periódusban a tanács választott tagja.

Aktívan segítette a gimnázium munkáját. Javaslataira vezették be a régi diákok osztályfőnöki órák keretében történő látogatását. A Fizika Évében, 2005-ben kamara-kiállítást szervezett a 4 híres fizika-tanár tiszteletére (Rácz László, Mikola Sándor, Renner János, Vermes Miklós). Közreműködött két híres diáktársunk (Harsányi János, Balogh János) mellszobrának felállításában. 2012-ben jelentős szerepet vállalt Vermes Miklós szobrának elkészítésében.

Jelenleg azon fáradozik, hogy az új generáció vegye át a régi, használható hagyományokat, értékeket, és a kiöregedő tagok után a fiatalok vigyék tovább a híres fasori szellemet, értékeket.

80. születésnapjára jó egészséget, és további aktív munkálkodást kívánunk!

*Dr. Jeszenszky Zoltán
professzor emeritus, főtitkár*

Kliment Zsuzsanna tanárnő nyugdíjba ment

Az idei tanév is elkezdődött a Fasori Evangélikus Gimnáziumban, ahogy a többi: izgalommal, várakozással, lelkesítő és lehangoló változásokkal. Ez utóbbiak közül a legszomorúbb, hogy Kliment Zsuzsanna tanárnő nem kezdi velünk ezt a tanévet, mert nyugdíjba vonul.

1991 óta tanított magyar- történelem szakos tanárként iskolánkban. Tanári munkásságát mindenkor az igényesség, a kitarás és az őszinte szakmai elhivatottság jellemezte. Lelkiismeretes munkájával és a keresztény értékek határozott képviselőjével több mint húsz éven keresztül hűségesen szolgálta az evangélikus oktatás ügyét. Színvonalas munkájával, áldozatos segítőkészségével és sokoldalú személyiségével iskolánk meghatározó tanáregyeniségévé vált, aki hitelesen tudott képviselni és közvetíteni egy olyan értékrendet, amely mindannyiunk számára meghatározó: a tudás, a hit és az erkölcsi helytállás értékeit.

A gimnáziumunkban töltött 21 év alatt sokféle, többirányú tevékenységet folytatott. Osztályfőnökként nagy hangsúlyt fektetett diákjai nevelésére, fáradságot és időt nem kímélve tanításon kívüli programokat szervezett: táborokba, kirándulásokra, színházba, múzeumba, megemlékezésekre vitte diákjait, hogy látóköriük szélesítésével műveltséget és maradandó közösségi élményeket nyújtsanak számukra.

Amikor iskolánk kibővült a négy alsó évfolyammal, ő is tevékenyen részt vállalt a 8 osztályos képzés tantervének kidolgozásában és a fasori tankönyvek létrehozásában.

A tanítás mellett 16 éven keresztül iskolánk könyvtárosa is volt, kialakította, fejlesztette és gondozta a tanári könyvtárat, sokat segítve ezáltal mindnyájunk munkáját.

Minden évben felkészítette diákjait a Kazinczy Szép Magyar Beszédért versenyre, ahol rendre „dobogós” helyezést értek el a tanulói.

Iskolánk magyar munkaközösségének vezetőjeként szervezte és segítette kollégái munkáját; éveken keresztül vezetőtanárként irányította az ELTE tanárképző főiskola, majd a Károli Gáspár Református Egyetem hallgatóit. Rendszeresen vállalt érettségi elnöki teendőket is közép és emelt szinten egyaránt.

Kliment Zsuzsanna tanárnő magyar- és történelemóráin kívül is sokat tett iskolánkban a magyarságtudat megerősítéséért és nemzeti hagyományaink ápolásáért. Számos iskolai ünnepélyt szervezett, magas színvonalú trianoni megemlékezéseit sokáig nem fogjuk elfelejteni. A Rákóczi Szövetség

munkájába bekapcsolódva éveken keresztül felvidéki magyarokkal együtt ünnepelhette iskolánk diákcsoportja március 15-ét.

Szívügyének tekintette népi kultúránk megismertetését és megszerettetését, a hagyományos érték- és érzésvilág kincseinek közvetítését. Megalakította a „Fasor Néptáncgyűtest”, amely 1995-től 2002-ig működött, és számos itthoni és külföldi fellépéssel öregbítette iskolánk hírnevét. Ehhez kapcsolódva megalapította a Hagyományörző Egyesületet, kidolgozta a hagyományörző osztály munkatervét, így 1996-ban elindulhatott egy olyan osztály, amely a néprajzi ismeretek elsajátítása mellett kézművességgel, néptáncsal és népdalénekléssel is foglalkozott.

Igényes tanári munkája részeként folyamatosan továbbfejlesztette szakmai tudását, lépést tartva az új oktatási-nevelési célkitűzésekkel és módszerekkel. Évekig szerkesztette az *Evangélikus Iskola* c. pedagógiai folyóiratot.

Kliment Zsuzsanna tanárnő tanári pályája intézményünk újraindítása óta összefonódott a gimnáziummal. Odaadó szakmai és pedagógiai munkájával, hiteles személyiségével példát nyújtott diákjainak és kollégáinak egyaránt. A szellemi nyitottság és az emberi tisztaság erkölcsi parancsát közvetítve a keresztény életszemlélet maradandó értékeit képviselte számunkra.

A jól megérdemelt pihenés éveire sok örömet, jó egészséget, Isten áldását kérjük.

Kuklis Éva
tanár

A magyarországi evangélikus egyház szerepe az egyetemes és a magyar kultúrában

Különös tekintettel a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumra

Amikor Luther megindította a reformációt, két magasztos elvet hirdetett. Egyfelől hirdette a lelkiismereti szabadságot és a szabad kutatás elvét; másfelől követelte, hogy Isten igéjét a nép anyanyelvén hirdessék. A szabad kutatás elve felvirágoztatta a tudományt; Isten igéjének a nép nyelvén való hirdetése virágzásnak indította a nemzeti irodalmat.

A reformáció előtti korból egyetlen magyar nyelvű nyomtatványunk sincs. A reformáció előtt Magyarországon csak egy könyvnyomdánk volt Budán. Ebből csak két latin nyelvű nyomtatvány maradt ránk az 1473. évből. A mohácsi vész után az a nyomda is megszűnt.

Alig indul meg azonban a reformáció, nálunk is megindul a magyar nemzeti irodalom. Az első magyar nyelvű nyomtatvány már 1527-ben Krakkóban jelenik meg egy grammatikai műben, melyet Luther és Melancthon tanítványa, Erdősi Szilveszter János írt. Ugyancsak ő írta s adta ki az első magyar nyelvtant 1539-ben, s 1541-ben az Újtestamentumot is lefordította.

Az első magyarországi nyomtatványnak a megjelenésétől, 1527-től kezdve 1541-ig, tehát 14 év alatt, jóval több mű jelent meg magyar nyelven, mint amennyi azelőtt Árpád korától kezdve a reformációig, tehát 600 éven át maradt ránk.

E rövid időszakban magyar nyelven, evangélikus íróktól a következő művek jelentek meg: Komjáthy Benedek: Szent Pál levelei 1533-ban Krakkóban. – Pesti Gábor: Újtestamentuma 1536-ban Bécsben. – Megjelent még két evangélikus énekeskönyv. – Egy magyar Aesopus. – Egy verses Krónika. Tehát mi evangélikusok büszkén vallhatjuk, hogy az első nyomtatásban megjelent magyar könyveket Luther követői, az evangélikusok írták.

A reformáció újjáalkotó erejét semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy - habár hazánk a XVI. században a politikai belharcok, török hódítások és rombolások színtere volt, - egyházi, iskolai és irodalmi téren nem kevesebb, mint 28 nyomda működött, melyek kizárólag evangélikusok és reformátusok birtokában voltak. A magyar nyomdák között úttörő volt az evangélikus gróf Nádasdy Tamás költségén Újszigeten felállított nyomda. Az állandó nyomdák mellett feltűntek a vándor nyomdák is. Egyik-másik protestáns pap igehirdető hivatása mellett író, betűszedő, nyomtató és könyvárus is volt egy személyben. E korban létrejön a magyar elbeszélő és lírai költészet is. E korszak két legnagyobb lírikusa Balassa Bálint, az evangélikusok neveltje és tanítványa, Rimai János pedig az evangélikus egyház híve.

Az üldözések alatt, amikor a magyar protestantizmus gyengült, visszafejlődött a magyar nemzeti irodalom is, és az iskolában a ma-

gyar nyelv helyére újból a latin nyelv lépett.

De az elnyomatás idején is főtényező maradt a magyar protestantizmus és az evangélikus egyház a nemzeti művelődésben. Az evangélikus Bárány György sürgette a szatmári béke évében, 1711-ben, hogy be kell vinni a magyar nyelvet a tanításba. Az evangélikus Bél Máttyás pozsonyi líceumi igazgató és lelkész írta az első német nyelven megjelent magyar nyelvtant; ő adta ki elsőnek történelmünk forrásműveit (Notitia Hvgariae novae historico geographica) s bevezette a földrajz tanítását a líceumba.

A híres Tessedik Sámuel szarvasi evangélikus lelkész állította fel az első gazdasági iskolát. – 1780-ban indítja meg az evangélikus Ráth Máttyás lelkész Pozsonyban az első magyar lapot. – A görög-római klasszikai iránynak halhatatlan művelője az evangélikus Berzsenyi Dániel volt. – Mikszáth Kálmán, Pekár Gyula, Székács József irodalmunk kiválóságai evangélikusok. – 1848-ban a magyar szabadságharc vezércsillagai, Petőfi Sándor, Kossuth Lajos és Görgey Artúr evangélikusok voltak. Mindebből látható, hogy Luther követői, az evangélikusok a magyar irodalom és művelődés terén mindig vezető szerepet játszottak.

"Az evangélikus gimnáziumok közül különösen Besztercebányának, Pozsonynak és Sopronnak volt nagy hatása az oktatás továbbfejlesztésére" (Majba J. Vilmos hivatkozott tanulmánya után).

Az 1823-ban Pest második középiskolájaként életre hívott Budapesti Ágostai Hitvallású Evangélikus Főgimnáziumban – miként dr. Böhm Károly a legkiválóbb magyar idealista filozófus, a gimnázium igazgatója, majd kolozsvári egyetemi tanár és a Magyar Tudományos Akadémia tagja írja – a gimnáziumi oktatás főfeladata: „az értelmi erőnek oly mérvű kifejlesztése, hogy a tanuló önálló ítéletre szert tegyen, mely őt első sorban az egyetemi tanulmányokra, azután pedig bármely tudományos foglalkozásra s munkásságra képesíti.” A gimnáziumi oktatás során „kifejlenek az ifjú lélekben rejlő erkölcsi csírák, feléled az önállóan felismert és megítélt ideálok iránti lelkesedés s képződik ezen a biztosan lerakott alapon az élet reális viszonyai közt az önálló egyéniség, az erkölcsi jellem.”

Röviden: „a gymn. oktatás főcélja nem befejezett rendszeres ismeret nyújtása, egy tantárgyban sem; a gymnasiumi oktatás főcélja, a tudományos lelkiület megteremtése.”

Ez a szellem és ez a lelkiület tette lehetővé, hogy a Budapesti Evangélikus Gimnázium a magyar protestáns iskolák hagyományainak megfelelően eredményesen nevelt és oktatott. Dr. Szigethy Lajos a gimnázium egyik nagyhírű régi tanára megfogalmazása szerint a jó iskola legfőbb feltétele a jó tanár. Emellett természetesen szükség van a megfelelő összetételű diákságra és a tanítás, az oktatás magas

színvonalú módszereire. Ha ezeket a tényezőket megvizsgáljuk, akkor megállapítható, hogy a gimnázium tanárai közül igen sokan egyetemi tanárok lettek, és nemcsak hogy szép számban akadtak közöttük akadémikusok, hanem többen a Magyar Tudományos Akadémián és a tudományos életben vezető szerepet játszottak.

A gimnázium tanárai közül 18-an lettek a Magyar Tudományos Akadémia levelező, illetve rendes tagjai:

Böhm Károly filozófus, *Császár Elemér* irodalomtörténész, *Dorner József* botanikus, *Fest Sándor* filológus, *Fröhlich Róbert* klasszika-filológus, az MTA főkönyvtárosa, *Greguss Gyula* fizikus, *Győry Vilmos* szépíró és műfordító, *Heinrich Gusztáv* germán filológus, az MTA főtktára, *Kerecsényi Dezső* irodalomtörténész, *Lehr Albert* nyelvész, *Melich János* nyelvész, *Mikola Sándor* fizikus, *Pecz Vilmos* klasszika-filológus, *Petz Gedeon* germán filológus, *Szénássy Sándor* klasszika-filológus, *Taubner Károly* matematikus, *Tolnai Vilmos* nyelvész és irodalomtörténész, valamint *Vajda Péter* szépíró, pedagógia, természettudomány.

A volt tanárok közül *Renner János* és *Vermes Miklós* az első Kosuth-díjasok között, *Heckenast Gusztáv* később szerepelt.

Széchenyi-díjjal *Sárkány Sándort* tüntették ki.

Frenyó Vilmos, *Kilczér Gyula*, *Lipták Pál*, *Móczár László*, *Renner János* és *Sárkány Sándor* tudományok doktora fokozatot szerzett.

Bártfai József, *Bánhegyi József* és *Fekete Zoltán* tudományok kandidátusa fokozatot szerzett.

A gimnázium magas követelményrendszere és annak tudata, hogy ebben az iskolában minden értéke szerint méretek, kialakította azt a becsületes diákszellemet is, mely a jó tanárok mellett nélkülözhetetlen az eredményes oktatásban.

A gimnázium tanítványai közül 22-en lettek a Magyar Tudományos Akadémia levelező, illetve rendes tagjai:

Balogh János zoológia, állatrendszertan, ökológia, *Bókay János* gyermekgyógyászat, *Császár Elemér* fizika, *Cselőtei László* kertészet, öntözés, *Falk Miksa* bölcsészet, *Fröhlich Izidor* fizika, *Fröhlich Pál* fizika, *Győy Tibor* orvostörténet, *Haar Alfréd* matematika, *Horn Artúr* alkalmazott állatgenetika, *Kandó Kálmán* vasút-villamosítás, *Kovács István* atomfizika, *Lukács György* filozófia, esztétika, *Moravcsik Gyula* görög filozófia, bizantinológia, *Petri Gábor* sebészet, kísérletes sebészet, *Pulszky Károly* műtörténetírás, *Riedl Frigyes* irodalomtörténet írás, *Szidarovszky János* filológia, *Telegdi Roth Károly* földtan, *Tomcsányi Pál* mezőgazdaság, *Wellmann Imre* történet és *Zimmermann Ágoston* zoológia.

A Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagjai a diákok közül:

Harsányi János játékelmélet, Nobel-díjas, *Sebeők Tamás* nyelvészet, szemiotika és *Wigner Jenő* atomfizika, Nobel-díjas.

A Magyar Tudományos Akadémia külső tagjai a diákok közül: *Ambrus Gyula* hematológia, onkológia, *Hottovay Tibor* urbanisztika, informatika, *Ladik János* kvantumkémia, elméleti biofizika, *Moravcsik Gyula* (ifj.) etika és *Stein Aurél* Ázsia kutató.

Kossuth-díjas diákok: *Balogh János*, *Bitskey Tibor*, *Facsinay László*, *Faludy György*, *Farkasdy Zoltán*, *Kovács István*, *Lukács György*, *Márk Tivadar*, *Moravcsik Gyula*, *Párkai István*, *Pigler Andor*, *Szegő Miklós*, *Sztankay István* a Nemzet Színésze, *Tátrai Vilmos*, *Vankó Richárd* és *Zimmermann Ágoston*.

Állami-díjas diákok: *Cselőtei László*, *Horn Artúr*, *Jánossy György*, *Kovács István*, *Krempels Tibor* és *Petri Gábor*.

Széchenyi-díjas diákok: *Balogh János*, *Bródy András*, *Csaba László*, *Kucsman Árpád*, *Pigler Andor* és *Tomcsányi Pál*.

A gimnázium tanítványai közül néhányat, akik neve eddigi felsorolásunk egyik előző kategóriájában nem szerepelt, kezdettől fogva mint kiváló művészeket, költőket, írókat, tanárokat és tudósokat (tudományok doktorai, illetve kandidátusai) említünk meg.

Az idősebb (a 19. században született) korosztályból:

Bexheft Ármin orvos, *Fényes Adolf* és *Glatz Oszkár* festőművész, *Ignotus Hugó* újságíró, *Jugovics Lajos* geológus, *Hazay Olivér* filozófus, tanár, *Karlovzsky Bertalan* festőművész, *Kálmán Imre* zeneszerző, *Kéler Napoleon* építész, *Körmendi Frimm Jenő* szobrász, *Krepuska Géza* fülorvos, *Lampl Hugó* vízépítő mérnök, *Pecz Samu* építész, a gimnázium és a templom tervezője, *Podmaniczky Frigyes* író, politikus városrendező, városépítő, *Pulszky Károly* műtörténetíró, *Szontagh Tamás* geológus, *Vidor Emil* építész, *Zsigmondy Árpád* bányamérnök és *Zsigmondy Béla* kútúr, hidépítő, gépészmérnök.

A kiváló tanítványok további névsorát *Mikola Sándor* hivatkozott tanulmányában találjuk!

A fiatalabb (a 20. században született) korosztályból:

Almásy Gedeon kémiai technológiai folyamatok és készülékek, *Balikó Zoltán* lelkész, *Balázs Béla* sztellársztronómia, *Balogh Péter* belgyógyász orvos, *Bánhegyi György* tanár, *Blahó Miklós* hidrodinamikus, *Bognár János* funkcionálanalízis, *Bohus Gábor* biológus, *Boytha György* jogász, *de Chatel Andor* reumatológus, *Csipkay Sándor* tanár, *Czoboly Ernő* fémek törése, fáradása, *Doleschall Sándor* kőolaj és földgázlelőhelyek kitermelése, *Doráti Antal* karnagy, *Erdélyszky Zsigmond* meteorológus, *Frenkl Róbert* élettan, korélettan, *Fröhlich Lóránt* orvos, *Gadó Pál* kristálytan, kristályfizika, *Geleji Frigyes* műszáltechnológia, *Gerey Gyula* félvezető és kvantummechanikai eszközök, *Götze Árpád* orr-, fül- és gégeészet, *Grynaeus Tamás* néprajz, folklór, *Gyapay Gábor* történész, tanár, a gimnázium újraindítója, Magyar Örökség díjas, *Győrbíró Károly* analitikai kémia, *Hafenscher Károly* lelkész, *Haitsch Gyula* jogász, *Hargitai László* talajkémia, *Harmati Béla* püspök, *Harsányi László* igazságügyi orvos, *Henszelmann Frigyes* szilikástechnológia, *Honos János* építész, *Irányi Béla* orvos, Magyar Örökség díjas, *Jánossy István* (ifj.) tanár, lelkész, *Jeszenszky Zoltán* mezőgazdaság gépesítése, *de Jonge János* kémiai technológia, *Kautzky József* színművész, *Kepes György* festő, fotográfus, művészeti író, *Kéry Lajos* orthopédia, *Keserű Bálint* irodalomtörténet, *Király László* erdészet, *Komár József* idegbetegségek, *Kremmer Tibor* biokémia, *Kőszegfalvi Tibor* városépítés, településtudomány, *Králik Dezső* analízis, *Kurutz Károly* hegesztőgépek, automatikus vezérlés és szabályozás, *Lenkei Péter* létesítmények elmélete és vizsgálata, vasbeton hidak, műszaki mechanika, *Liffa Zoltán* orvos, *Linczenyi József* építész, *Liptay György* analitikai kémia, *Lipták László* műszaki mechanika, *Lukács József* automatikai és telemechanikai műszerek, berendezések, *Martin György* néprajz, zenekutatás, *Márton József* szerves kémia, *Móritz Péter* fizikai kémia, *Muncz Frigyes* lelkész, *Nagy Béla Antal* építőipari technológia, *Neumann János* matematikus, Fermi-díjas, *Neumark Tamás* általános és kísérleti patológia, *Novák Ervin* mikrobiológia, *Pallai Iván* vegyipari rendszertechnológia, *Pásztor György* gyógyszerész, jégkorongozó, *Peskó György* orgonaművész, *Peskó Zoltán* (ifj.) karmester, *Predmeszky Tibor* orvos, közegészségtan, *Radnai Béla* kórbonctan, *Rátónyi Róbert* színművész, *Sándor János* tanár, *Scholtz László* lelkész, *Schütz Ödön* altáji és kaukázusi nyelvész, *Simon Endre* filozófus, *Solt Kornél* logika, *Stohl Gábor* állattan, *Sváb János* biológia, *Szádeczky-Kardoss Gyula* geodézia, *Szenthe János* geometria és topológia, *Szépfalusi István* lelkész, *Taksony György* a tüzelőanyag komplex

energetikai és technológiai felhasználása, Tamás Ferenc szilikástechnológia, Tarnóczy Tivadar fizika, Vajda Ferenc fizika, tanár, Vajda György szívbetegségek, Vitális György földtan és Zimmenmann Frigyes orvos.

Ez a lista természetesen nem teljes, de Gimnáziumunk ma is büszke azokra a tanáira és diákjaira, akik szellemiségük, szorgalmuk, hivatástudatuk és hazafias lelkületük által vezérelve mindent megtettek kimagasló eredményeik eléréséért!

Az 1952. évben megszüntetett, de az 1989/90-es tanévben – 37 évi kényszerszünet után – újjáéledt Gimnázium az ősi protestáns iskolák haladó hagyományaira és szellemiségére támaszkodva, a jövőben is arra törekszik, hogy minden elvárásnak eleget téve, kiválóan képzett új nemzedéket adjon mind a magyar hazá, mind az evangélikus egyház számára!

Összeállította:

Dr. Vitális György, volt fasori diák és tanár

IRODALOM

Böhm Károly (1882): A budapesti ág, hitv. ev. főgymnasium tanári testületének véleménye a gymnasiumi oktatás rendezése iránt.

A Budapesti Ág, Hitv. Evang. Főgymnasium Értesítője, 1881/82. Budapest, 3-38.

Gyapay Gábor (1989): A Budapesti Evangélikus Gimnázium története. Tankönyvkiadó, Budapest, 1-156.

Hargitai László (1983): Ünnepi beszéd az 1948-ban érettségizettek 35 éves találkozóján. In: Fasori érettségink 35. évfordulójára 1948-1983.

Készült a fasori öregdiákok számára, belső használatra. Budapest, Kézirat, 1-11.

Loisch János (1937): Dr. Böhm Károly 1846-1911. A Budapesti Evangélikus Gimnázium Értesítője az 1936/37. iskolai évről az intézet fennállásának 114. évében. Budapest, 3-13.

Majba J. Vilmos (1937): Az evangélikus egyház hatása a magyar nemzeti irodalomra. Dr. Luther Márton kis kátéja magyarázatokkal, XIX. kiadás, Budapest.

Mikola Sándor (1935): I. Iskolánk multja. A Budapesti Evangélikus Gimnázium Értesítője az 1934/35. iskolai évről, az intézet fennállásának 112. évében. Budapest, 25-31.

Szigethy Lajos (1923): I. Jubiláló Főgimnáziumunk. A Budapesti Ág, Hitv. Evang. Főgimnázium Értesítője az 1922/1923. iskolai évről, Budapest, 3-11.

Vitális György (2000): Fasori tanárok és diákok tudományos fokozatai, Kossuth-, Állami- és Széchenyi-díjasok. Fasori Öregdiák, VI. február hó 16-19.

In memoriam

Dr. Cselőtei László (1925-2012)

Rákospalotán született 1925. január 3-án. Ott végezte a négy elemi iskolát, majd a „Fasori” Evangélikus Gimnáziumban érettségizett 1943-ban olyan osztálytársakkal mint Gáncs Aladár, Gyapay Gábor, Irányi Béla, Tóth-Szöllős Mihály.

1943-tól a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán, majd jogotudományán a Magyar Agrártudományi Egyetemen tanult és szerzett oklevelet 1947-ben. 1948-tól különböző beosztásokban termelési, termelésszervezési, vállalati és irányítási gyakorlatot szerzett.

Kandidátusi értekezését 1955-ben, akadémiai disszertációját 1965-ben védte meg. 1970-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1976-ban pedig rendes tagjává választották. Az MTA Mezőgazdasági Vizsgadalkodási Bizottságnak tagja, majd több ciklusban elnöke volt.

1954-ben a Kertészeti Tanszék megszervezésével és vezetésével bízták meg. 1960-1962 között a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen a Mezőgazdaság Tudományi Kar dékánja volt, 1978-1981-ig az egyetem rektori tisztségét töltötte be.

1975-ben országgyűlési képviselővé választották, 1977-ben az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságának elnöke lett. Az 1980-as és az 1985-ös országgyűlési választások mindkét tisztségét megújították.

Oktató-, tudományos- és tudományszervező munkáját 1964-ben Akadémiai Díjjal, 1988-ban Állami Díjjal, 1995-ben pedig a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjével ismerték el.

A Fasor 1989-es újraindulásában nagy jelentőséggel bíró, 1984. október 5-én megalakuló Fasori Öregdiákok Baráti Körének társelnöke, 1985-től elnöke, valamint 1989-1992-ig a Fasori Gimnázium Volt Növendékei Egyesületének elnöke lett.

A Fasor újjáélesztésére irányuló parlamenti tevékenysége révén elévülhetetlen érdemeket szerzett Petri Gábor és Szentágothai János akadémikus professzorokkal együtt.

2012. február 29-én hunyt el Budapesten.

Nyugodjon békében! A Fasor az emléket megőrzi!

Összeállította:

Szabó Zsolt

In memoriam

dr. Irányi Béla

(1925 – 2012)

Dr. Irányi Béla 1943-ban érettségizett. Magyar Örökségdíjas orvos iskolatársunk a genfi Faszor Verein jegyzője, majd titkára, a Budapesti Evangélikus Gimnázium Volt Növendékeinek Egyesülete tiszteletbeli külföldi társelnöke, majd tiszteletbeli elnöke. Változatos életútját 80. születésnapja alkalmából dr. Gyapay Gábor (1943) a Faszori Öregdiák című kiadványunk 2005. évi számában foglalta össze. Ennek alapján, azt néhány adattal kiegészítve emlékezünk Dr. Irányi Bélára.

„Kitüntetéssel érettségizett és az országos tanulmányi versenyen is győzelmet aratott a földrajz tantárgyban, dicsőséget szerezve nemcsak önmagának, hanem gyarapítva az iskola fókuszosan nagyra növő babérkoszorúját is.

Mindkét szülője tanár volt, és ugyanakkor mindketten a képzőművészetek aktív művelői is voltak. Az emberi életnek minden szép és a szellemi teljesítményt megtestesítő dolga iránt érdeklődtek, azokat óvták, tanítványaikba azok tiszteletét beoltották. Természetes, hogy ez a családi környezet a növekvő Béla gyerek számára az egyetlen igaz és elképzelhető életformát jelentette, amit átélt, megismert és ami annyira belegyökerezett lelkébe, hogy egész életútját meghatározta.

Az érettségije évében hazánk már elkeseredett harcokban állt, így Béla úgy döntött, hogy önként jelentkezik a haza védelmére. Szovjet hadifogságba került, ahonnan megszökött, de valami „jóakarója” feljelentette. A szovjet hadsereg elfogta és hadbíróság elé állította. Az ítélet 10 év szigorított munkatáborra szólt.

A tíz évet letöltötte-túlélte, ám hazajövetele után a kitörő magyar forradalom arra készítette, hogy a szovjet hatalom ellen ismét fegyvert ragadjon. A forradalom leverése után nem volt tanácsos itthon maradni. Svájcba emigrált. Kint orvosi diplomát szerzett, majd fáradhatatlanul végezte Grindelwaldban a baleseti sebészi hivatását. Béla doktor neve rövidesen közismert lett, úgyannyira, hogy postai címzésének is elég volt azt írni: Béla doktor, Grindelwald.

Nehéz és gyötrelmes életútját a mérhetetlen sok szenvedés azonban nem törte meg, ellenkezőleg jellemének nemes vonásai még sokkal élesebben kirajolódtak! Rendkívül megható és megdöbbentő az emlékirata néhány mondata:

»Hazatértünk után sokan érdeklődtek afelől, hogy mi bántott leginkább, mit volt legnehezebb elviselni: az éhezést, a testi bánatokat, a nehéz munkát, a honvágyat, a kilátástalan helyzetet, vagy a bizonytalanságot. Nekem a megalázás, emberi méltóságom semmibe vétele fáj a leginkább. Önállóságomat, szabadsá-

gomat, nevemet elvesztve egyén helyett szám lettem egy amorf tömegben. Megvetett fasiszta rabszolga. De az átélt események bizonyosságot adtak nekem arról, hogy Isten nem hagyott el, megőrzött a veszélyben és hazasegített. Többször megtapasztaltam, ha valamilyen bajból magam akartam kikászálódni, nem sikerült, ha Isten vezetésére bíztam magam sikerült. Eleinte néhányszor próbáltam megszökni. Mindhiába. Többször lőttek rám közlőről is. Nem találtak el. Sokáig, évekig tartott, míg megemésztettem ezt az elnyomó követ. Megtanultam, a mierttel nem szabad foglalkozni, a rám mért megpróbáltatást el kell fogadni, vele élni. Idősebb, tapasztaltabb társaimmal beszélgetve lassanként rájöttem arra, hogy az elviselt szenvedés, a sikeresen megállt próba, a megalázás legyőzött érzése engem megváltoztatott, megacélozott, lelkiileg előnyömbre vált. Más lett a világnézetem, más szemmel nézek embertársaimra, más az értékrendszerem, másképp ítélem meg a problémákat, az anyagiakat és főként saját magamat. Nem én vagyok a legfontosabb. Nem az életpályán elért rang, cím a fontos, hanem a belső érték, az emberi magatartás.»

A Gimnázium újraindítása körüli munkálatokban dr. Irányi Béla is tevékenyen részt vett. 1988. februárjában újabb erővel bővült az iskoláért küzdők tábora! Dr. Bogsch Árpád (1937) a Szellemi Tulajdon Világszervezetének alapító vezérigazgatója Genfben bejelentette, hogy a svájci törvények szerint Faszor Verein néven egyesületet hoznak létre. Az egyesület jegyzője dr. Irányi Béla orvos lett. Az egyesület célja: „volt iskolánk jelentőségének ismertetése, a velünk rokonszenvező közvélemény megmozdítása, további erkölcsi, szellemi és anyagi támogatás biztosítása”.

Dr. Irányi Béla szervező munkája az egyesület egyik legfontosabb összetartó ereje volt. Fel sem sorolható azon pénzüsszegek sokasága, amelyeket a diákjaink ösztöndíjára, étkezési költségeire, a tanárok jutalmazására, a fiúinternátusra az Ő közreműködése révén juttatott el a genfi Faszor Verein.

Megható pillanatok voltak, amikor ezeket az összegeket személyes jelenlétével adta át az érdekelteknek.

Dr. Irányi Béla élete és munkássága mindnyájunk számára példádául és mintául szolgál!

Az Úrnak félelme feje a bölcsességnek. (Példabeszédek 1,7)

Összeállította:
Szabó Zsolt

Emlékezés Simon Róbertre (1926-2012)

Életének 86. évében hosszú betegség után elhunyt Simon Róbert ny. főiskolai docens, fasori öregdiák, az Öregdiákok Egyesületének korábbi alelnöke, a fasori evangélikus gyülekezet tiszteletbeli presbitere.

1946-ban érettségizett a Fasori Evangélikus Gimnáziumban, majd behívták katonának. 1957-ben szerelt le, azt követően az Idegen Nyelvek Főiskoláját végezte el, később 1968-ban az ELTE angol szakán szerzett diplomát. Ezt a nyelvet tanította évtizedeken át, a Külügyminisztériumban és a Külkereskedelmi Főiskolán 74 éves koráig.

Nagy öröm volt számára a Gimnáziumunk újraindulása, évenként tagja volt az Igazgató Tanácsnak, a gyülekezet kép-

viseletében. Nyelvtudásával és hazafias érzelmeivel sokat segített mind a gyülekezeti életben, mind az iskola életében. Nemzeti ünnepeken, évfordulókon jelentős beszédeket mondott. Régi osztálytársaival itthon és határainkon túl tartotta a kapcsolatot, barátságot.

Felességével 58 évet élhettek együtt, gyermekeit és unokáit igyekezett hitre és nemzeti érzésekre tanítani.

2012. június 22-én búcsúztunk tőle a fasori református templom urnatemetőjében.

Emlékezete legyen áldott közöttünk, neve legyen felírva az Élet Könyvébe Mennyei Atyánknál!

Szirmai Zoltán, ny. fasori lelkész

Üdvözlés Japánból

Ikematsu-Papp Gabriella négy évig volt fasori diák, 2000-ben érettségizett gimnáziumunkban. Osztályfőnöke Koren Pálné volt. Jelenleg férjével Japánban él. Erről és a középiskolai évekről mesél nekünk a távol-ságra tekintettel emailben készült interjúból.

MILYEN INDÍTTATÁSBÓL FELVÉTELIZTÉL A FASORIBA? MIT TUDTÁL KORÁBBAN ERRŐL A GIMNÁZIUMRÓL? A VÁRTAKHOZ KÉPEST Mennyiben volt más, amit fasori diákként megtapasztaltál?

Nálam a Fasoron kívül még a művészeti irány merült föl, de tizenhárom évesen azt gondoltam, a művészet ihlet kérdése, nem akarok megrendelésre alkotni (azóta cizellálódott a hozzáállásom). Erős vonzást jelentett az is, hogy akkor már a család háromötöde fasori volt. Tíz éve elhunyt Apám, Papp János, vagy ahogy a diákok nevezték, „Papp Joe”, történelem-spanyol szakos tanár és osztályfőnök a kezdetektől fogva részt vett az iskola újrafelvirágoztatásában. Nelli húgom és Kristóf bátyám pedig akkor már több éve oda jártak. Elmondásaik alapján érdekes világnak tűnt a Városligetnek ez a csücske. És tényleg az volt! Zsongó szellemi műhely, sok játékkal és lehetőséggel. Teret kaptunk tanulni, saját fejjel gondolkodni, megmérettetni. Tíz év távlatából már meg tudom nevezni azt a közösségalkotó erőt, amit kezdettől fogva éreztem és azóta is tapasztalok, aminek köszönhetően a fasori diákok könnyen megtalálják a közös hangot. Ez a „fasori szellem”. Ez tizennégy

éve elég üresen csengett volna a számból, de mostanra előjöttek a színei, éleesebbé váltak a kontúrjai. Ebben a fogalomban számomra benne van az elődök példája, a mi egykori útkeresésünk, élményeink és a mostaniak lelkesedése és növekedése. Ugyanúgy vagyok „fasori diák”, mint magyar – mindkettőre büszke.

KIK AZOK A TANÁROK, AKIK A LEGNAGYOBB HATÁSSAL VOLTAK AZ ÉLETEDRE? MIK VOLTAK AZOK AZ ÉLMÉNYEK, AMELYEKRE A LEGSZÍVESEBBEN EMLÉKSZEL VISSZA?

Apámtól tanultam meg, hogy a „Fasori Diák mindig kíváncsi”, és hogy a lexikális ismeretek is fontosak, de még fontosabb, hogy tudd, mikor melyik könyvet vedd le a polcra. Ebben erősített meg osztályfőnökünk, Koren tanárnő is. Mellette megtanultuk összefüggéseiben látni a dolgokat és kiállni magunkért, egymásért. Nagy élmény volt minden osztálykirándulás és tábor. Különösen a nyári biciklitúra az Őrségben, illetve Svédország és Olaszország, ahova egyes évfolyamokból verbuvált csapattal utaztunk. Érdekeltek az érzelmi intelligenciát is megérintő dolgok: ilyen volt a drámacsoport és mivel volt érzékes a rajzhoz, kerámiához, ezeknek a műhelyeknek is tagja voltam (ott hon őrzöm az akkor készített tanárportrékat). A Nováky tanárnő vezette FaFok kórusba is ellátogattam néha, mert énekelni jó! És csak hogy pár emlékképet felvillantassak: megmaradt Miklóssy tanár úr humora,

Szita Zsuzsa tanárnő következetessége, Varga Tamásné Gabi néni ösztönző ereje és közvetlensége. A katolikus hittanórákon Kovács Jenő Ágoston atyánál, majd később Gyimóthy Éva tanárnőnél mindig lehetett kérdezni, keseregni, véleményt utköztetni, ami egy kamasz számára nagyon fontos. Vitális tanár úr stand-up comedy jellegű óráin pedig szórakozva tanultunk és döbbenetes, hogy még most is fel tudok idézni az akkor tanultakból. Az évfolyamból többedmagammal vettem részt az Országos Földtani Pályázaton, ahol „taroltak” a Fasoriak. A jutalom egy földtani tábor volt. Ez majdnem elvitt a geológia irányába, de aztán győzött a japán nyelv, amit Paizs Gáborné Éva néni tanított nekünk nagy-nagy szeretettel. Az ő hatására erősödött meg Japán iránti érdeklődésem, amiért – mostani életemet tekintve – külön hálás vagyok Neki. A tudás átadása mellett az emberszeretet az, ami jóvá teszi a tanárt – a Fasorban ilyen szempontból is volt kitől tanulnom. Helyszűke miatt nem sorolnám (és ismételném) a neveket.

MARADT-E BÁRMILYEN KAPCSOLATOD A FASORRAL?

A baráti szálak most is élnek. Rendre összefutok volt fasoriakkal a nagyvilágban, például itt a Távol-Keleten is.

MIT TANÁCSOLNÁL A MOSTANI DIÁKOKNAK, HOGYAN HASZNÁLJÁK KI A LEGJOBBAN A FASORBAN TÖLTÖTT ÉVEKET?

Beszélgetsetek sokat, gyűjtsetek értékes élet-tapasztalatokat! Éljetek a lehetőséggel és kamatoztassátok a bennetek rejlő tehetséget!

HOGYAN ÉS MIKOR KEZDŐDÖTT A VONZÓDÁSOD A JAPÁN NYELVHEZ?

Amikor megtudtam, hogy indul a Fasorban japán csoport, azonnal éreztem, hogy ott a helyem. Vonzott a rejtelmes ismeretlen. Nagyon tetszett, ahogy a Tanárú megtisztelően a nevünk után teszi a „san”-t és sokkal inkább rokonnak éreztem a japánokat, mint bármely nyugati népet. Egy (lelkileg nem is olyan) távoli világ tárult föl előttem, ahol érték a figyelmesség, a művészi szépség, a színek, szavak harmóniája, a kabóca zenéje. A „kanjik” (kínai írásjelek) pedig a rajzolás szeretete kapcsán illettek a képbe. Akkor még nem tudtam, hogy egyszer itt fogok élni.

A FASOR UTÁN HOGYAN ALAKULT AZ ÉLETED?

A Károli Gáspár Református Egyetem Japán szakán folytattam a tanulmányaimat. De rögtön halasztottam is, Linzben töltöttem egy tanévet a bátyámmal, aki ösztöndíjat nyert oda. Itt rengeteget profitáltam: világlátást, emberi kapcsolatokat. Másodéves koromtól dolgozni kezdtem egy magyarországi japán gyárban tolmácsként. Későbbi munkáim is mind kapcsolatban álltak a japán nyelvel, tehát mondhatom, hogy rátértem erre az útra. Két éve szintén egy tolmács munka kapcsán találkoztam Hiroshival, akivel májusban ünnepeltük az első házassági évfordulómat.

HA ÖT SZÓVAL KELLENE JELLEMEZNE A JAPÁNOKAT, AKKOR EZEK MIK LENNÉNEK ÉS MIÉRT?

Amit most mondani fogok, azt nemcsak „békeidőben”, hanem a legnagyobb katasztrófa idején is tapasztaltam. Fukushima prefektúrát, ahol élünk, a földrengés, a szökőár, és az atomkatasztrófa is sújtotta. Ennek ellenére a japánok figyelmesek, előzékenyek, nem tülekednek. Ügyelnek egymásra és a csoporton belüli harmónia megőrzésére. Fejlett a szépérzékük – lelki gyógyír volt az ideitavaszi cseresznyevirágzás, a nyári kabócazene (most is zúg a koncert, miközben írok). Tudnak az évszaknak megfelelő szépségekben gyönyörködni. Szorgalmasak – elképesztő gyorsasággal halad az ország talpraállítása. Érdeklődők: szívesen kérdeznek, tanulnak más kultúrák képviselőitől. (Gulyást főzünk, túrógombócot gyúrunk, csángó táncot járunk). Összetartóak – a csapatmunka bajnokai, tudnak együtt dolgozni, amivel döbbenetes teljesítményt produkálnak.

HOGY ÉRZED MAGAD JAPÁNBAN? HOGYAN TELNEK A NAPJAJD?

Elhatároztam, hogy mindenre hagyok időt, nem sietem el a beilleszkedést. Bár nem volt ismeretlen ez a világ, idő volt, mire valamennyire hozzászoktam a kulturális sajátosságokhoz. Azt még messze nem merném állítani, hogy ismerem őket (érnek meglepetések bőven), de igyekszem részt venni a mindennapokban, mert ezek a tapasztalatok gazdagítanak igazán. Más dolog utazóként jönni és más egy japán férfi magyar feleségeként köztük élni. Egy éve élünk itt, de nyári hazalátogatásunkkor éreztem először igazán, hogy ide is hazajövök. Az emberi kapcsolatok miatt. A márciusi katasztrófa átélése lélekben is második otthonná tette Japánt. Akikkel együtt takarítok romokat, együtt sírok a menedékhelyen, azokkal láthatatlan szálakon összekötődünk. Így lett két otthonom. Virág-lét a búzamezőben: közéjük tartozom, mégis szembe-tűnően különbözöm. Integrálódva önmagam-má válni. Nehéz dolog, de egyben szép is. A súlyát azt hiszem, csak évek után lehet érezni. Hiroshi, a férjem tudja ezt. Jó humorérzékkel megáldott, igazi társam a jóban meg a bajban is, jó együtt értelmezni vele a világot és belső történéseinket.

HOGY TERVEZITEK, VÉGLEK KINT MARADTOK VAGY NÉHÁNY ÉV UTÁN ESETLEG HAZAKÖLTÖZTÖK? MI LYEN SZAKMAI CÉLOKAT TŰZTÉL KI MAGAD ELÉ, S EZEK MENNYIBEN BEFOLYÁSOLJÁK AZT, HOGY HOL ÉLJETEK?

Gyerekek születésével változhatnak a tervek. Semmi nincs kőbe vésve, de ott szeretnék élni, ahol otthon érezzük magunkat, ahol a legjobb a családnak. Hiroshi egy évet dolgozott Magyarországon, szereti a családomat, a barátaimat, szóval a hazaköltözés is lehet a jövő zenéje. Egyelőre itt van dolgunk, szükség van ránk a térség újjáépítésében és a nyelvtudás mélyítésére is itt van lehetőség. Ezek szakmai és általános célok is. Emellett a bennem lévő érzéseknek, élményeknek szeretnék kaput nyitni, művészi kifejezésformákat és ihletet várva.

MI LYEN GYAKRAN TUDSZ HAZALÁTOGATNI? HOGYAN TARTOD A KAPCSOLATOD A CSALÁDTAGOKKAL, BARÁTOKKAL?

Évente legalább egy hazautat tervezünk, hogy élő maradjon a kapcsolat az otthoniakkal. Még az internet korában is küldözgetünk egymásnak képeslapokat, kézzel írott leveleket, de leginkább neten folytatjuk a megkezdett félmondatokat.

A BLOGBEJEGYZÉSEIDBŐL KITŰNIK, HOGY NAGYON FONTOSAK SZÁMODRA A MAGYAR HAGYOMÁNYOK, A MAGYAR KULTÚRA ÉS A KERESZTÉNY VALLÁS IS. EZEK GYAKORLÁSÁRA MENNYIBEN VAN MÓDOD JAPÁNBAN? VÁLTOZOTT-E BENNED BÁRMI A JAPÁN KULTÚRA HATÁSÁRA EZEKEN A TERÜLETEKEN?

Büszke vagyok a magyar kultúrára, és örülök, amikor meghívnak, hogy meséljek kincseinkről. Bár igazából ez egy folyamatos kultúrköveti pozíció, mert sokszor egy fűrdőben, vagy egy asztalnál is rajtam keresztül kapnak képet Magyarországról. (Városunkban én vagyok az egyetlen magyar). Ez egyrészt saját ismereteim rendszeresítésére készítem, másfelől újra felfedezem kicsiny népünk gazdagságát. Ami a hitet illeti, tetszik Japán ősi hitvilága, a shinto, mert az ősök tiszteletére és a természettel való harmóniára épül. Nem tartják vallásnak, ez a japán lélek része. Jó volna a szerető és megbocsátó Isten képmásaként nekem is ilyen természetesen jelen lenni! Mivel a japánok eléggé hadilábon állnak a megbocsátással, a keresztények személyes és szerető Istene nekik újdonság. A nyitottság és az őszinte párbeszéd előre visz. Életem első shinto esküvőjén jártam a hétvégén. Meghatódva, csodálattal szemléltem a szertartást és az ifjú párt. Biztos voltam abban, hogy Isten őket éppúgy megáldja, az ő hitük szerint. A katolikus mise szertartása minimális eltérésekkel a világon mindenütt ugyanaz, így a közeli kis fatemplom közösségének életébe könnyű bekapcsolódni. De a nagy honvágy is az ünnepekkor tud rámtörni, például húsvétkor a jellegzetes készüldés, a gyertyás feltámadási körmenet – amilyen csak odahaza van – hiánya facsar egyet a szívemen. Persze tudom, hogy valójában nem a sonka, hanem a szeretteim hiányoznak. Néha jó volna, ha együtt lehetnénk mind, de ez is a felnőtte válás, hogy a saját utunkat járjuk. Az is elég, ha így vagy úgy megmutathatom nekik Japánt, a mi világunkat.

Aki szeretné, ha Ikematsu-Papp Gabriella neki is többet mutatna meg Japánból, az keresse fel honlapját, a www.napkeletikincseim.blogspot.com -ot, ahol – hasonlóan az interjú során adott válaszaihoz – melegséggel, költőiséggel és bölcsességgel íródott bejegyzések révén megismerheti volt fasori diáktársunk mindennapjait.

*Dr. Gelányi Anikó (1999)
volt fasori diák*

Jogi pályán

Dr. Homicskó Árpád Olivér 1993 és 1997 között, természettudományi tagozatos diákként végezte tanulmányait a Budapesti-Fasori Evangélikus Gimnáziumban. Jelenleg a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának egyetemi docense, egyúttal számos magas tisztséget tölt be: Nemzetközi és Tudományos dékánhelyettes, emellett tagja a Kari Tanácsnak és az Egyetem Szenátusának.

MIÉRT JELENTKEZTÉL A FASORBA? VOLT VALAMILYEN CSALÁDI INDÍTÁSOD ERRE, VAGY MAGAD DÖNTÖTTÉL ÚGY, HOGY A SOK KÖZÉPISKOLA KÖZÜL EZT VÁLASZTOD?

Családi ösztönzés volt. Komáromban születtem, és ott kezdtem el az általános iskolát. A rendszerváltás idején a bátyámnak kerestek a szüleim rangos gimnáziumot, és ekkor kaptunk egy tájékoztatást arról, hogy a Fasor újra fog indulni. Tudtuk, hogy a Fasor egy komoly múlttal rendelkező középiskola volt a háború előtt, így a bátyám beadta ide a jelentkezését. Ő két évvel fölöttem járt, ekkor én még nem gondolkodtam a középiskolán. Onnantól kezdve azonban, hogy ő a Fasorba kezdett járni, és pozitív benyomásai voltak, egyértelművé vált, hogy nekem is ide kell jönnöm. S ez nálunk családi hagyománnyá is vált, mivel a bátyámon és rajtam kívül, a húgom is itt végezte a középiskolát, vagyis mind a hárman itt érettségiztünk.

S Mennyiben számított, hogy ne csak jó gimnázium legyen, de keresztény/keresztényen szellemiségű oktatás is folyjon ott?

Mindenképpen befolyással volt a döntésünkre a gimnázium egyházi, protestáns jellege, sőt meghatározó volt. Amikor indult a Fasor és gimnáziumi tanulmányainkat kezdtük, akkor nem nagyon volt még protestáns szellemiségű iskola, ezért ebben a Fasor mindenképpen úttörő volt.

Ki volt olyan meghatározó személyiség a tanári karban, akit név szerint is kiemelnél?

Kőszeghy Miklós történelem tanár, valamint

Gyapay Márta magyar irodalom- és nyelvtanár.

Milyen volt az oktatás akkor? Mesélj erről kérék, néhány mondatban a mostani diákoknak!

Későbbi pályafutásom szempontjából meghatározó oktatóként Kőszeghy Miklós tanár urat kell kimelnem. Az ő óráin az ember nagyjából ráérezett arra, hogy milyen egyetemistaként tanulni, hiszen talán nem is tudatosan, de természetesen valamennyire áthozta az egyetemi oktatói szellemiséget a középiskolai oktatásba. A középiskolai szintet meghaladóan oktatta a történelmet. A természettudományos tantárgyak terén sajnos gimnáziumi éveim alatt nem értek olyan erős impulzusok, amiket ki tudnék emelni, ezért is fordultam el ettől a vonaltól.

Úgy emlékszem, hogy téged akkor a történelem és a régészet érdekelt, sőt még publikáltál is ebben a témában. Hogy lettél így jogász?

Gyakorlatilag családi hagyományok révén. Édesapám, nagybátyáim orvosok, de a nagyszüleim jogászok. Ez a két példa volt előttem, ebben a két közegben szocializálódtam, nevelkedtem. A régészet iránti érdeklődésem kezdeti gimnáziumi éveimben volt meg, nyaranként ásatáson dolgoztam Komárom városban, Szöny területén (Brigetio). Gimnázium harmadik és negyedik évében indultam az Országos Középiskolai Tanulmányi versenyen (OKTV) történelemből, majd részt vettem jogi előkészítő tanfolyamokon, ahol tovább erősödött az elképzelésem, hogy a jogi pályát válasszam.

Mi lett a történelemmel kapcsolatos terveiddel, mennyiben élted ki azokat? Milyen szinten maradt meg a történelmi érdeklődésed?

A gimnázium óta csak az érdeklődés szintjén maradt meg, szívesen olvasok történelmi témájú könyveket, ha időm engedi. A legújabb kori történelmi események azonban kifejezetten érdekelnek, ezeknek

egy része azonban már inkább politikai jellegű. Egy évet tanultam is az ELTE jogi karának Politológia szakán, ezt nagyon hasznosnak tartom, de abbahagytam, hiszen a tanulmányaim során kiderült, hogy politikus úgy is lehetek majd, ha nincs politológiai végzettségem.

Milyen kötődésed van még a Fasorhoz? Van-e bárkivel élő kapcsolatod?

Most voltam iskolalátogatáson. A díszteremben tartottam előadást a Károli Egyetemről. Sajnálattal vettem észre, hogy a mai Fasori diákok már nem annyira érdeklődnek a jogi képzés iránt, de sokan kérdezték, hogy miért nincs természettudományi karunk. Ez tudomásom szerint egyelőre még nincs tervbe véve, de nem kizárt, hogy indul a jövőben. Szeretném természetesen, ha minél több volt Fasori diák választaná a Károli Egyetem valamelyik képzését.

Elkezdted a Károlit. Ekkor már tudtad, hogy a munkajog és a társadalombiztosítási - szociális jog a te világod?

Amikor elkezdtem a jogi kart még nem körvonalazódott bennem, hogy a jognak melyik területével szeretnék behatóbban is foglalkozni. A kezdeti években aktívan részt vettem Tudományos Diákkörök szervezésében, és vezetésében, ami nagy inspiráció volt számomra későbbi oktatói pályafutásom tekintetében is. Harmadévben, Prof. Dr. Hajdú József órái nagyon megfogtak, mind munkajogból, mind pedig társadalombiztosítási-szociális jogból. Negyedévben erősödött meg a kapcsolatam a Tanszékkel, amelynek TDK titkára lettem. A végzésemet követően pedig lehetőséget kaptam, hogy a Tanszék keretében oktasak, kezdetben társadalombiztosítási-szociális jogot, később már munkajogot is.

Rögtön itt maradtál a diploma után?

A jogi gyakorlatomat Tatabányán a főügyészségen töltöttem, és vártak is a végzést követően, de mivel mindig is kacérkodtam a tudományos élettel, ezért végül úgy döntöt-

tem – doktoráló bátyám hatására is –, hogy az egyetemen maradok oktatni, így a végzést követően maradtam. Az oktatás mellett pedig a gyakorlati tapasztalatszerzés céljából különböző Ügyvédi Irodákban dolgoztam a jogi szakvizsgám megszerzéséig.

MIT TANÁCSOLNÁL AZOKNAK, AKIK MOST KÖZÉPISKOLÁSOK ÉS AZON GONDOLKOZNAK, HOGY VALAMELYIK JOGI EGYETEMRE ADJÁK BE A JELENTKEZÉSÜKET?

A jogi egyetem az egyik legjobb döntés még akkor is, ha most azt mondják, hogy nagyon telített a jogi pálya. Az én életemből is az látható, hogy nagyon széles a spektrum: előbb vagy utóbb mindenki megtalálja a számítását. Kitartónak kell lenni. Nem fekete-fehér minden. Nem biztos, hogy egyenes az út, de aki céltudatos és ragaszkodik az álmiaihoz, az elérheti azokat, törekednünk kell kiteljesedésünkre

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karra azért lehet vonzó a jogi pályát választóknak, mivel kisebb hallgatói létszámmal dolgozunk, sok szempontból elmondható, hogy elit jellegű képzést tudunk folytatni az érdeklődő hallgatókkal. A kis létszámból kifolyólag oktatóink ismerik a hallgatóikat, és könnyebben tudnak kérdéseikkel hozzájuk fordulni, ami kevésbé jellemző más magyar jogi egyetemekre.

Törekvésünk, hogy a hallgatók már egyetemi éveik alatt vegyenek részt a mindennapi jogász feladatok elvégzésében, ezért számos partnerintézménnyel állunk kapcsolatban, akik fogadják a hallgatóinkat. Külön karrieriroda segíti őket abban, hogy plusz lehetőségekhez jussanak már egyetemistaként azért, hogy gyakorlati tapasztalatot szerezhessenek. Lehetőség van arra is, hogy külföldi részképzés keretében képezék magukat egy választott idegen nyelv magas szintű elsajátításával együtt.

KÉRLEK MONDJ NÉHÁNY DOLGOT A DOKTORÁTUSOD MEGSZERZÉSÉRŐL!

2003-ban, amikor végeztem a jogi karon, még nem volt doktori iskolánk. Prof. Dr. Hajdú József tanár úr, aki Szegeden a Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék vezetője, ajánlotta fel azt a lehetőséget, hogy ott megkezdhetem doktoranduszi tanulmányaimat az egyetem elvégzését követően. Kutatási területemnek – felmenőim orvosi voltára is tekintettel – az egészségügyi szolgáltatások

nyújtásának jogi szabályozását választottam, ami egyben egészségügyi jogi, orvos jogi tárgyaimnak is a témaköre. A témában tehát ötvöztem a családi hagyományokat: a jogi és az orvosi területet. 2006-ban szereztem meg az abszolutóriumot, és 2008-ban védtem meg a dolgozatomat Szegeden. Ezt követően pedig 2009-ben letettem a jogi szakvizsgát is.

MIÉRT SZERETED AZ OKTATÓI MUNKÁT?

Azért előnyös oktatónak lenni, mert van egy stabil elméleti tudásanyagod, amivel tudsz dolgozni, amit a gyakorlatban kitűnően tudsz kamatoztatni. Persze ez sokszor kihívás is, hogy az elméletet hogyan tudjuk a mindennapokra alkalmazni, de ezt a részét is szeretem a munkának. A hallgatók részére való továbbadását a megszerzett ismereteknek fontos feladatomnak tekintem. A szemináriumok vezetése során előny, hogy ügyvédként is dolgozom, ezért a tételes jogi szabályok gyakorlatban való alkalmazhatóságát is látják a hallgatók. A hallgatóknál megfigyelhető például munkajogból, hogy az elméletet sokszor szépen felmondják, de a gyakorlati kérdésekre már nehezebben tudnak válaszolni. Természetesen nem is várható el tőlük, hogy olyan mértékben jártassak legyenek, mint egy gyakorló jogász, de számos jó eredményt felmutató hallgató már vizsgán ügyesen válaszol az életszagúbb kérdésekre is. Úgy vélem fontos egy oktatási rendszerben, hogy megfelelő szintű elméleti tudás legyen a háttérben, és ezt egészítsük ki gyakorlati ismeretekkel. A gyakorlat nem mehet az elmélet rovására, de az sem jó, ha a hallgatók úgy kerülnek ki az egyetemről, hogy nem láttak még kereseti kérelmet. A Károli ezért erre is hangsúlyt helyez.

A KÁROLIS KARRIERED HOGYAN ALAKULT EDDIG? MILYEN VOLT ELŐSZÖR ELŐADÁST TARTANI A NÁLAD ALIG FIATALABBNAK?

Az oktatói szerepkör a TDK keretében még egyetemistaként formálódott. Ott is van előadói, koordinatív feladat, amiből volt már némi tapasztalatom. Az elhanyagolható különbségből soha nem volt problémám, pedig előfordult, hogy a tanulmányaikkal elcsúszott hallgatók idősebbek voltak nálam.

Az egyetemen jelenleg docens vagyok, de törekszem arra, hogy amint lehetőségem lesz rá habilitáljak. Ehhez azonban még sok munka és kitartás vár rám. Nemzetközi és Tudományos Dékánhelyettes 2010. július 1-

je óta vagyok a karon, ami komoly kihívás, és ami az oktatói munkán túl más készségek, képzettségek meglétét is szükségessé teszi, itt is folyamatosan fejlődni kell. Dékánhelyettesként a tudományos élet szervezése és a nemzetközi kapcsolatok intézése tartozik hozzám.

AZ, HOGY A KÁROLI REFORMÁTUS EGYETEM, MIBEN MUTATKOZIK MEG?

Úgy gondolom, hogy az oktatóink nagy része elkötelezett a keresztyén/keresztény eszmeiség, szellemiség iránt. Erről nem vezetünk nyilvántartást, de természetesen mi ezt büszkén, nyíltan vállaljuk, és a háttérünkben, például az általunk végzett középiskolákból is kitűnik ez. Az oktatásban ennél konkrétan még annyiban is, hogy a hallgatók a Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék keretében tanulnak például Állami Egyházbjogot, valamint Felekezeti egyházbjogot is. Ezentúl vannak közös istentiszteleteink, csendes napok, amelyeken oktatóink és hallgatóink is részt vesznek. Az egyházi ünnepeket megtartjuk, illetve a tanévnyitó és a tanévzáró, diplomaosztó is református istentisztelet keretében zajlik.

Köszönöm szépen a beszélgetést!

Dr. Gelányi Anikó (1999)
volt fasori diák

AZ ELMÚLT IDŐSZAKBAN ELHUNYTAK.

Együttérzéssel emlékezünk elhunyt iskolatársainkról.

A névsorban csak azok neve szerepel, akikről hiteles adataink vannak.

A nevek utáni évszám az érettségi évét jelzi.

Barna Tamás	1945
Cselótei László	1943
di Gleria Győző	1937
Elek András	1945
Irányi Béla	1943
Kéry Lajos	1956
Messinger Gábor	1940
Simon Róbert	1946
Szuhovszki Gyula	1946
Vető Béla	1945

Egyesületünk elmúlt évi tevékenysége

- ➔ 2011. október 1-jén tartottuk elmúlt évi éves közgyűlésünket a Fasor-nap keretében.
- ➔ 2011. október 26-án, szerdán a díszteremben *Dr. Szenthe János professzor*, a Fasor egykori diákja és tanára tartott előadást *A két Bolyai élete és munkássága* címmel. Az előadást az Arany János Kör és a Fasori Öregdiákok szervezték.
- ➔ 2012. február 15-én, szerdán este az Egyesület új és korábbi vezetősége baráti vacsorán vitatta meg az Egyesület előtt

álló további feladatokat.

- ➔ Május 4-én a végzős osztályok ballagásán *Győri Tamás József*, egyesületünk ügyvezető elnöke köszöntötte a gimnáziumtól búcsúzók legifjabb öregdiákokat.
- ➔ Június 2-án ismét sor került a „Pünkösöd utáni” érettségi találkozókra. Ezen a kerek évfordulókat (5,10,15 stb.) ünneplő osztályok öregdiákjai találkoznak, idén közülük mintegy 30 fő vett részt az eseményen.

- ➔ **2012 tavaszán öregdiákjaink a következő „rendhagyó” osztályfőnöki órákat tartották a Gimnáziumban:**

Dudás Jenő	10.a, 11.b
Hrabéczy Jenő	11.a
Jeszenszky Zoltán	11.c
Kőszegfalvy György	10.b
Liptay György	12.e, 12.a
Pásztor György	11.e
Vitális György	9.b, 10.c

dr. Raisz Dávid, főtitkár

Egyesületünk pénzügyi helyzete

Ezúton is köszönetet mondunk azoknak, akik az elmúlt évben anyagi támogatást nyújtottak Egyesületünk működéséhez. A régebben vállalt feladataink közül szinte csak a Fasori Örökdiák lapunk évenkénti megjelenését és postázását, valamint az utód nélkül maradt régi tanáraink sírhelymegváltási költségét igyekszünk biztosítani.

KEDVES VOLT FASORI DIÁKTÁRSAINK!

A fentiek alapján kérünk Benneteket, hogy mindenki anyagi helyzetétől függően támo-

gassa Egyesületünket, ezért köszönet minden forint adományért.

Egyesületünk részére szánt összeget az alábbi módon tudjátok eljuttatni hozzánk: Hazánkban élő volt fasori diáktársaink a küldött csekken tudják befizetni bármely postán vagy OTP fiókban. Az utóbbi helyen bankszámláról is lehet összeget átutalni. Ha nincs csekked, akkor bármely OTP fiók az alábbi jelzett bankszámlára felvesz összeget az Egyesület javára.

OTP Hungary 11714006-20308197

Ev. G. Volt Növ. Egy.

Külföldön élő volt diáktársaink pedig az alábbi számon tudják részünkre a kívánt összeget elküldeni:

IBAN Hungary

HU 43 117140062030819700000000

dr. Csizér Márton főpénztáros
1025 Budapest, Batyu u. 23.

Kitüntetések, hírek, egyebek

- ➔ 2011 nov. 8-án a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében osztották ki a Rátz Tanár Úr életműdíjakat 11. alkalommal. A névadó iskolánk híres igazgatója volt. Az Ericsson Hungary, a Richter Gedeon Rt., és a Graphisoft alapította díjat évente 2-2 matematika, fizika, kémia és biológia tanár kapja pedagógiai munkája elismeréseként. A díjjal 1.2 -1.2 millió forint jutalom is jár. Az iskolát és az Öregdiák egyesületet az elnök *Dr. Liptay György* professzor képviselte.
- ➔ 2011. december 6-án az 1950-ben érettségizettek megkoszorúzták osztályfőnökük, *dr. Vermes Miklós* sírját.
- ➔ Januárban iskolánk egykori diákját *Sztankay Istvánt* (1954) a Kossuth-díjas, kétszeres Jászai Mari-díjas színművész, rendező, a Magyar Köztársaság Érdemes művészt választották a Nemzet Színészei közé az elhunyt *Garas Dezső* helyére. A kitüntető cím haláláig szól, össze-

sen legfeljebb tizenketten viselhetik. Gratulálunk örökdiáktársunknak!

- ➔ „A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása a közoktatásban” (TÁMOP-3.1.3-10/1-2010-0003) pályázat keretében elkészültek iskolánk új természettudományos laborjai. A laborok megnyitója 2012. január 20-án volt, melynek alkalmából egy labort *dr. Lévius Ernő*ről, egy labort *dr. Vermes Miklós*ról és egyet *dr. Liptay György*ről neveztek el.
- ➔ 2012. február 18-án immár harmadik alkalommal adott otthont iskolánk a MEG-iNT – Magyarországi Evangélikus Gimnáziumok Népművészeti Találkozójának. A szervező ezúttal is a rendezvényt megálmodó diáktársunk *Barcsay Zsombor* (2012) volt. A rendezvényvel az idén 80 éve született, egykori fasori diákra, *Martin Györgyre* (1950) emlékeztek.
- ➔ Egyetlen magyarországi szolgálati helyén,

Vérteskethelyen avattak emléktáblát 2012. február 26-án a nyolcvan éve született, 2000-ben elhunyt *Szépfalusi István* evangélikus lelkész tiszteletére. Szépfalusi István a Fasor diákja volt 1942–1950 között.

- ➔ Iskolánk Európa projekt keretében a Külügyminisztérium politikai igazgatójának titkárságvezetője, *dr. Bán Janka* látogatott el 2012. május 14-én egykori iskolájába, a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumba, ahol a díszteremben rendhagyó tanóra keretében különböző uniós témákról, munkája során szerzett élményeiről, tapasztalatairól beszélgetett az érdeklődőkkel.
- ➔ 2012. május 23-án emléktáblával tisztelegtek a Semmelweis Egyetem korábbi tanszékvezetője *dr. Frenkl Róbert* (1952) előtt, aki évtizedekig dolgozott az intézményben.

FASORI ÖRÖKDIÁK

a Budapesti Evangélikus Gimnázium Volt Növendékeinek Egyesülete hírlevele • Az egyesület címe: 1071 Budapest, Városligeti fasor 17-21., e-mail: oregdiak@fasori.hu
• Megjelenik 350 példányban. • Szerkesztő bizottság: Győri Tamás főszerkesztő, Sipiczky Márk szerkesztő, Dr. Érfalvy Livia olvasó szerkesztő. • A lap előállításához és egyesületünk működéséhez adományokat elfogadunk, melyek az OTP Hungary 11714006-20308197 Ev. G. Volt. Nov. Egy., illetve az IBAN Hungary HU 43117140062030819700000000 számlaszámra utalhatók.